

VOOR ONMIDDELLIJKE VERSPREIDING

26 maart 2018

PERSCONTACT

Dieter Vanthournout

02 642 24 87

d.vanthournout@civa.brussels

***Er stond een vrouw in de tuin* van Anne Mieke Backer wint
Nederlandstalige Literaire Prijs René Pechère 2017**

De Nederlandstalige literaire prijs René Pechère 2017 werd op zaterdag 17 maart 2018 toegekend aan Anne Mieke Backer voor haar boek *Er stond een Vrouw in de Tuin* (Uitgeverij de Hef Publishers, Rotterdam, 2017). De prijs bekroont tweejaarlijks een kwaliteitsvol in het Nederlands geschreven boek over tuinkunst en/of landschapsarchitectuur. *Er stond een vrouw in de tuin* werd verkozen als laureaat uit de shortlist van vijf boeken. Andere boeken uit de shortlist waren: *Het Pryeel van Zeeland*, *Tuingeschiedenis in Nederland II*, *Landschapsarchitectuur en Stedenbouw 2016 - Blauwe kamer Jaarboek* en *Zoeken naar de Heldere Lijn*. Het werk van Anne Mieke Backer werd geprezen omwille van het feit dat het bakens verzet door het braakliggend terrein van de vrouw in de tuinkunst op gedegen wijze aan te snijden. Lees hieronder de toespraak van juryvoorzitter Herman van den Bossche ter gelegenheid van de prijsuitreiking

Mijnheer de directeur van de CIVA Stichting, Mijnheer de voorzitter van het wetenschappelijk comité van het departement Tuin, Landschap en Stedelijk ecosysteem binnen de CIVA, Mevrouw de directeur van het departement Tuin, Landschap en Stedelijk Ecosysteem, geachte juryleden, auteurs en uitgevers, geachte genodigden.

Wij zijn hier vandaag bijeen voor de proclamatie en uitreiking van de literaire René Pechère Prijs 2017 in het gebouw van de CIVA Stichting omdat het U de mogelijk biedt om een kijkje te nemen in de bibliotheek van het departement waarvan de Bibliotheek Pechère intussen een wezenlijk deel van uitmaakt. Ook de geschonken of in bruikleen gegeven archieven zijn voor de geïnteresseerde aanwezigen te bezichtigen. U treft er vanzelfsprekend het plannen- en documentenarchief en de omvangrijke diatheeek van René Pechère aan, maar ook de archieven van de Belgische Vereniging voor Tuin- en Landschapsarchitecten (BVTL) van de Internationale Federatie van Landschapsarchitecten, Europese regio (IFLA Europe), van het internationaal wetenschappelijk comité ICOMOS-IFLA voor Culturele Landschappen. ICOMOS staat voor International Council on Monuments and Sites. Dat comité heette voorheen het IWC Historische Tuinen en Landschappen en is in 1971 mede opgericht door René Pechère. Dat comité ligt overigens aan de basis van het ICOMOS-IFLA Charter voor Historische Tuinen van 1981. Intussen zijn ook de archieven van andere private studie bureaus, onder meer die van Jean Noel Capart gearhiveerd en in zuurvrij papier opgeborgen.

De Literaire René Pechère Prijs wil met de bekroning van in het Nederlands, goed geschreven en verzorgd uitgegeven boeken over tuinkunst of landschapsarchitectuur een stimulans zijn tot de productie van kwaliteitsvolle boeken over deze twee materies. De juryleden van de editie 2017 zijn, Catherine Gernay, consultant en beheerder van de voormalig Bibliotheek René Pechère, Chris De Maegd, gewaardeerde tuinhistorica en auteur met een speciale vermelding tijdens de eerste editie van de prijs voor haar boek 'HEX, een prinselijk landgoed ontsluit', in 2007 (met herwerkte herdruk in 2013) uitgegeven door Urselia en het Mercatorfonds, dr. Gerrie Andela, eerste laureaat van de Nederlandstalige literaire René Pechère Prijs met haar boek 'J.T.P. Bijhouwer, Grensverleggend landschapsarchitect', in 2011 uitgegeven door O10, Anne Voets, kunsthistorica, zelfstandig landschapsarchitect en lid van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van Brussel, Paul Geerts, jurist, journalist en gewaardeerd auteur van artikels over de vakgebieden tuin- en landschapsarchitectuur en bekende reisleader naar bezienswaardige tuinen in heel Europa, Chris Vermander, zelfstandig landschapsarchitect met een fraai palmares aan realisaties in de publieke en private sector, Jozef Degryse, ouderdomsdeken van de jury, beheerder van de voormalige Bibliotheek René Pechère, professor op rust, docent, zelfstandig landschapsarchitect, mede-oprichter van de European Foundation for Landscape Architecture (EFLA) en auteur van beschouwelijke teksten en artikels over landschapsarchitectuur, Dirk Everaert, cineast en realisator van de geslaagde serie voor de nationale televisieomroep BRTN 'Het getemde Paradijs' uit 1991 over de tuinkunst in Europa van de Middeleeuwen tot vandaag, dr. Heimerick Tromp, met verworven adelbrieven bij Paleis Het Loo in Apeldoorn en de spijtig genoeg ter ziele gegane Stichting PHB, Particuliere Historische Buitenplaatsen. Zijn tot boek verwerkte doctorale scriptie 'De Nederlandse Landschapstijl in de Achttiende Eeuw' uit 2012 en uitgegeven door Sidestone Press i.s.m. de Lapidem Foundation was genomineerd tijdens de tweede editie van de Nederlandstalige literaire René Pechère Prijs en ikzelf, nog tot juni 2018 onderzoeker 'Historische Tuinen en Parken' bij het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid en eveneens auteur van artikels over tuinkunst.

Vanaf de editie 2019 wordt Catherine Gernay vervangen door Nicolas de Villefagne, de benjamin van de jury en zelfstandig landschapsarchitect die de voorbij twee edities als waarnemend secretaris optrad. De vierde editie van de Nederlandstalige Literaire René Pechère Prijs leverde voor de periode 2015-2017 een eerder bescheiden long list van 12 titels op. Onze partner-boekhandelaar voor deze editie was de in architectuur en cultuur gespecialiseerde Copyright Bookshop uit Gent en Antwerpen, die meehielp met de samenstelling en de selectie van de long list. Bedankt Hilde Peeleman en Johan Boeykens, eigenaars en bezielers van Copyright Bookshop. Uit de long list van 11 titels selecteerde de jury haar shortlist van vijf boeken. In willekeurige volgorde van de titels zijn dat:

Het Pryeel van Zeeland - Martin Van den Broeke
Uitgeverij Verloren, Hilversum, 2016

Tuingeschiedenis in Nederland II - Arinda van der Does, Jan Holwerda (eindredactie)
Uitgeverij Tuinhistorisch Genootschap CASCADE, Ulvenhout, 2016

Er stond een Vrouw in de Tuin - Anne Mieke Backer - Uitgeverij de Hef Publishers, Rotterdam, 2017

Landschapsarchitectuur en Stedenbouw 2016, Blauwe kamer Jaarboek - Marc Hendriks, Martine Bakker, et al. - Blauwdruk Publishers, Wageningen, 2016

Zoeken naar de Heldere Lijn - Mien Ruys. De complete biografie - Leo den Dulk - Uitgeverij de Hef Publishers, Rotterdam, 2017

De overige zes boeken van de longlist waren in willekeurige volgorde:

Amsterdamse grachtentuinen - Saskia Albrecht en Tonko Grever
Uitgeverij Prometheus, 2016

Bomen zijn waardevolle bijkomstigheden. Stedelijk groen in Antwerpen 1859-1973 - Bart Tritsmans
Universitaire Pers Leuven, 2016

Botanische tuinen in Nederland - Rolf Roos en Joke t' Hart (redactie)
Uitgeverij Natuurmedia, 2017).

Schetsen aan een betere omgeving. Tuin- en Landschapsarchitectuur-prijsvragen 1947-1997 - Lodewijk Wiegiersma
Blauwdruk, 2015

XTRRDNR GARDENS - Erik Van Van Gelder en Peggy Van der Auwera
Terra, 2016

De gardeneske tuin. Huize Jekschoot te Veghel rond 1900, een afbeeldingenreeks, Jan Holwerda en Wim Meulenkamp
TuinTer Tijd III, 2015

De juryleden prezen de kwaliteit van de boeken in de long list en de inzet van uitgevers en private verenigingen om tot publicatie van leeswaardige manuscripten over te gaan. De doctorale scriptie 'Het Pryeel van Zeeland' is een breed gedocumenteerd en zeer leesbaar boek geworden, zowel voor een breed geïnteresseerd publiek als voor de vakgenoten. Dit is geen evidentie maar een verdienste. Auteur Martin Van den Broeke en zijn uitgeverij verdienen hier alle lof voor. De jury heeft met de nominatie van 'Tuingeschiedenis in Nederland, deel II' een statement willen maken: hoed af voor het Tuinhistorisch Genootschap CASCADE dat op vrijwilligersbasis werkt. Het Genootschap is er andermaal in geslaagd om een deel van de tuingeschiedenis van Nederland te boek te stellen, gefinancierd te krijgen, auteurs van kwaliteitsvolle artikels te vinden, de eindredactie te verzorgen en verzorgd uit te geven. Een inspanning van alle uitgevers die niet genoeg kan benadrukt worden, maar die misschien nog meer geldt voor een vrijwilligersorganisatie. Anne Mieke Backer heeft met 'Er stond een Vrouw in de Tuin' de bakens definitief verzet door het braakliggend terrein van de vrouw in de tuinkunst op gedegen wijze aan te snijden. De durf om het omvangrijke boek op 'missaal'-papier te drukken werd door meerdere juryleden bijzonder geapprecieerd. Het is jaar na jaar uitkijken naar het Blauwe kamer Jaarboek 'Landschapsarchitectuur en Stedenbouw'. En het mag gezegd worden: het Jaarboek zet ieder jaar de toon in Nederlandse publicaties over landschapsarchitectuur in Nederland en soms een beetje Vlaanderen. Maar dit jaar belandde de 12de editie in de short list omdat onder meer de inleiding door

Mark Hendriks zeer gesmaakt werd. Met de Monografie over de Nederlandse Landschapsarchitecte Mien Ruys komt Leo van den Dulk op voortreffelijke wijze tegemoet aan de lang verwachte publicatie over deze uitzonderlijke tuinontwerpster. Met een bijzondere vermelding van de jury voor elk van de 5 boeken van de short list wil de jury de bijzonder hoogstaande kwaliteit van de geselecteerde publicaties benadrukken.

Een woordje uitleg over de bronzen trofee. Die is ontworpen en uitgevoerd door beeldend kunstenaar Tom Frantzen. De trofee toont een schijf met daarop het archaisch vrouwelijk labyrint dat door zijn rondingen de tegenhanger vormt van het vierkantige mannelijke labyrint in het logo en de ex libris van wijlen René Pechère. De lauriertak van de overwinnaar lijkt een ganzenveer maar doorboort de schijf als en pijl en plaats deze in helling. De trofee vermeldt naast het logo van de literaire René Pechère Prijs en het jaartal, vanzelfsprekend ook de titel van het winnende boek, de auteur of auteurs en de uitgeverij en het jaartal.

En nu is het moment aangebroken om de laureaat bekend te maken: Is laureaat van de Nederlandstalige Literaire René Pechère Prijs 2017 geworden met afgetekende cijfers: 'Er stond een vrouw in de tuin' van auteur Anne Mieke Backer, uitgegeven door uitgeverij De Hef Publishing. Anne Mieke Backer wordt met haar winnend boek door de CIVA Stichting uitgenodigd voor een lezing in een 'besloten hofje' tijdens 'Tuinen in feesttooi/Jardins en fête' in mei van dit jaar. Zij zal dan de bronzen trofee 2017 in ontvangst nemen.

Herman van den Bossche, juryvoorzitter
17 maart 2018

CIVA
Kluisstraat 55
1050 Elsene

C I.II.III.IV. A
Cultuur — Architectuur

www.civa.brussels / [#civabrussels](https://twitter.com/civabrussels)
www.facebook.com/civabrussels
www.instagram.com/civabrussels